

za istočnu Evropu sa Slobodnog Univerziteta iz Berlina, u kojem se odbacuje zastarjela podjela na "materijalnu" i "duhovnu" kulturu, te na "nacionlanu" i "izvanevropsku" etnologiju. Autorica se zalaže za proučavanje kulturnih pojava u njihovom komunikacijskom, unutar-etničkom i međuetničkom kontekstu. Potrebno je, smatra D. Burkhart, spoznati pojave u njihovoj mijeni i kontinuitetu, kao i u međusobnoj strukturiranosti i funkcioniranju. Osim članaka i građe objavljene su i dvije korisne bibliografije, i to Zorice Petrić *Građa o narodnoj prehrani u rukopisima ONŽO JAZU* i Milane Černelić *Bibliografija rukopisne građe iz arhiva pojedinih etnoloških institucija u Mađarskoj*.

Godišnjak Hrvatskog etnološkog društva "Etnološka tribina" zamišljen je, kao što stoji u naslovu, kao časopis za prezentiranje i razmjenu informacija, o radu Društva, te o stručnim i znanstvenim problemima koji se postavljaju pred etnološku znanost. Iako se dosezi pojedinih radova razlikuju u stručnom i znanstvenom pogledu, vidljiv je napor da se kvalitet podigne na višu razinu, što će, nadajmo se, uroditi i novim spoznajama u rješavanju teorijsko-metodoloških kao i praktičnih problema s kojima se susreće etnologija.

ŽELJKA JELAVIĆ

Ivanka Vrtovec, *Narodni nakit Hrvatske*, Grafički zavod Hrvatske/Kršćanska sadašnjost, Zagreb 1985, 91 str.

Knjiga pripada vrsti publikacija namijenjenih u prvom redu širem, nestručnom, krugu čitalaca, kojima se uz pomoć fotografija i općeniti uvodni tekst omogućava uvid u određenu likovnoumjetničku tematiku. I veći dio ove knjige (str.21-91) zauzimaju fotografije u boji pojedinačnih oblika nakita, snimljene suptilnom kamerom Mitje Komana. Kolekcija od dvjestotinjak znalački izabranih predmeta za ukrašavanje tijela potječe iz fundusa Etnografskog muzeja u Zagrebu te predstavlja predmete što ih je kao nakit nosilo seosko stanovništvo SR Hrvatske. S nakitom u užem pojmovnom smislu cjelinu čine i pojedini,

osobito urešeni dijelovi odjeće.

Od mogućih pristupa za prezentaciju i klasifikaciju nakitnih predmeta autorica se odlučila da ih razvrsta prema mjestu na tijelu na koje se nakit stavlja. Stoga su redom predstavljene skupine nakita na kosi i oglavljju, zatim na ušnoj resici, na vratu, na prsima, na rukama i najzad skupina onih ukrasnih predmeta koji se ne nose ni na jednom od tih mjesta. Svaka je fotografija popraćena najnužnijim podacima: lokalnim nazivom predmeta i područjem porijekla a uz to je dodana i primijenjena tehnika izrade te vrste upotrebljenog materijala. Šteta što uz to nisu navedene i dimenzije predmeta. Odabrana kolekcija doista pokazuje estetsku raznolikost i obuhvaća široki dijapazon izražaja od posve jednostavnih pučkonaivnih oblikovanja do rafiniranih kreacija umjetničko-obrtne proizvodnje.

Ilustrativni dio knjige popraćen je kraćim uvodnim komentarom autorice u kojem je iznijet pregled tradicija oko kićenja seoske populacije. Štivo je raspoređeno prema regionalnim razlikama unutar tri etnografske zone u Hrvatskoj: panonske, dinarske i jadranske. Osim spominjanja vrsta materijala koje su se u svakoj od tih zona upotrebljavale pri izradi nakita, spolnih i dobnih razlika pri izboru i nošenju nakita te prigoda za kićenje, razmatra se i značenje koje se pojedinom uresu pridavalo u određenoj društvenoj grupi.

Premda je, prema vlastitim riječima, autorica prvenstveno željela istaknuti vizualni doživljaj i dekorativnu izražajnost golemog bogatstva nakitnih oblika, objavljeni materijal zacijelo može čitaocu biti poticaj i za studioznije upoznavanje s tom tematikom. Upravo zbog toga čini se da i u publikaciji tako određenog profila uputa na stručnu literaturu i izvore ne bi bila naodmet.

ALEKSANDRA MURAJ

Ivan Sedej, *Ljudska umetnost na slovenskem*, Mladinska knjiga, Ljubljana 1985, 159 str.

U izdanju "Mladinske knjige" iz Ljubljane, 1985 godine izašla je iz tiska knjiga